

Bredbandad ekbarkbock

Plagionotus detritus

Bredbandad ekbarkbock. Foto: Miguel Jaramillo / Länsstyrelsen Stockholm.

Fynd i Stockholm

Inom Stockholm har bredbandad ekbarkbock främst hittats på och kring Norra och Södra Djurgården, som idag är ett av de få säkra områden där en population kunnat konstateras i Sverige. Enstaka fynd har även gjorts på Kungsholmen, Norrmalm och Axelsberg. Längst ner i faktabladet finns en kartillustration där artens fyndplatser syns.

Status och utbredning

Arten är kategoriserad som starkt hotad (EN) i rödlistan 2020. Tidigare har arten påträffats i Skåne, Blekinge, Halland, Öland, Gotland, Småland, Östergötland och Västergötland. Efter 1960 har fynd av arten gjorts i Norrtälje, Åkersberga, Kalmar, Göteborg och i Stockholmstrakten. Det pågår eller förväntas ske en klar minskning av arten i Sverige, vilket främst beror på förlust av habitat och minskad habitatkvalitet. Bredbandad ekbarkbock lever i eller på död eller döende ved och ibland också i levande träd med döda

träddelar. I Sverige har levande exemplar av arten bara hittats på ekar, framför allt i solbelysta miljöer.

Utseende och ekologi

Arten är en cirka 18 mm lång svart skalbagge med gula band över huvudet, halsskölden och täckvingarna. Längst bak på täckvingarna är de gula banden så pass breda att partiet är mer eller mindre helt gult. Benen och antennerna har en rödbrun färg. Larvutvecklingen sker under barken på nyligen döda, grovbarkiga ekar. Både stammar och grövre grendelar angrips, men det är endast en generation av arten som utnyttjar varje stam- och gren del. För nästa generation behövs ny död ved. Larven gnager grova, slingrande gångar i innerbarken. Larvutvecklingen är tvåårig och den fullbildade larven förpuppar sig i början av juni, antingen inne i barken eller inne i veden strax under vedytan. Den fullbildade skalbaggen påträffas springande på de angripna stammarna och grenarna från slutet av juni till mitten av juli.

Hot

Nationellt är arten starkt hotad på grund av brist på och exploatering av dess habitat. Gamla ekar och död ved har blivit en bristvara inom Sverige på grund av exploatering och avverkning. I Stockholm finns det ännu gott om ekar som utgör bra livsmiljöer för arten. Det större hotet mot arten i Stockholm är igenväxning av dessa ekmiljöer.

Åtgärdsbehov

Åtgärder för den bredbandade ekbarkbocken gynnar även en rad andra skalbaggsarter. I samband med skötsel av områden där arten finns, i synnerhet Norra och Södra Djurgårdarna, är det viktigt att alla grövre gren- och stamdelar som faller

ner sparas någonstans inom området. All avverkning av gamla ekar inom dessa områden bör undvikas. För sin överlevnad är arten beroende av att det kontinuerligt tillförs nydöd ved. För att säkerställa den bredbandade ekbarkbockens habitat bör gallring och bortröjning av konkurrerande trädvegetation göras för att skapa grova och friställda ekar.

Historik och kurios

Den bredbandade ekbarkbocken liknar en geting med sina svarta och gula ränder på ryggen, och det är inte av en slump. Fenomenet kallas inom biologin för "Müllers mimikry" och innebär att en art helt enkelt liknar andra farliga och giftiga arter, och att den på så sätt klarar sig från att bli uppäten.

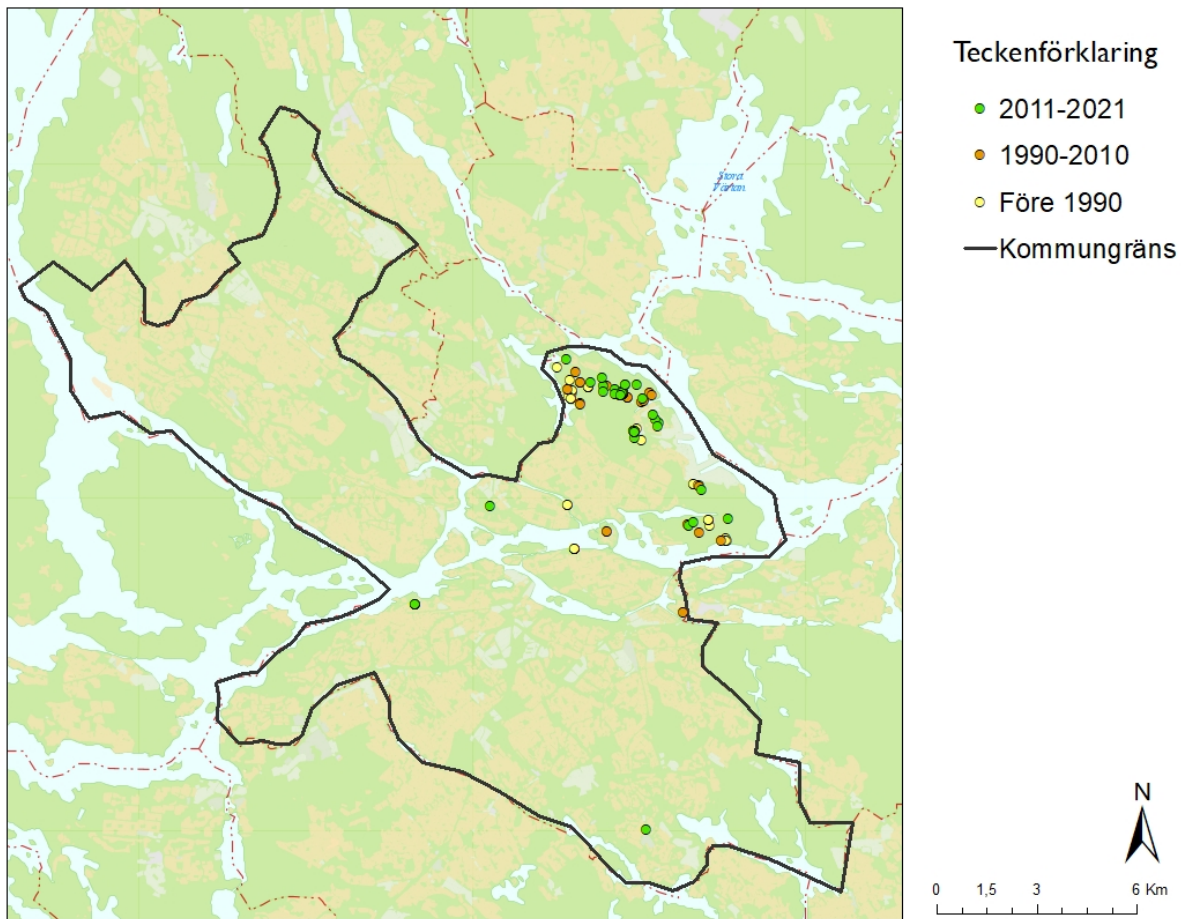
Referenser

SLU Artdatabanken (2020). Bredbandad ekbarkbock.

<https://artfakta.se/naturvard/taxon/plagionotus-detritus-101582> [2021-10-27].

Naturvårdsverket (2005). *Åtgärdsprogram för bevarande av bredbandad ekbarkbock*. (Rapport nr 5469). [https://www.naturvardsverket.se/om-](https://www.naturvardsverket.se/om-oss/publikationer/5400/atgardsprogram-bredbandad-ekbarkbock)

[oss/publikationer/5400/atgardsprogram-bredbandad-ekbarkbock](https://www.naturvardsverket.se/om-oss/publikationer/5400/atgardsprogram-bredbandad-ekbarkbock) [2021-10-27].

Figur 1. Karta över Stockholms stad med observationer av bredbandad ekbarkbock under olika tidsperioder.